

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie (na herstel) aan de opleiding wo-bachelor Theaterwetenschap van de Universiteit van Amsterdam

Gegevens

datum	Naam instelling	: Universiteit van Amsterdam
29 april 2016	Naam opleiding	: wo-bachelor Theaterwetenschap (180 EC)
onderwerp	Graad opleiding	: Bachelor of Arts
Besluit	Varianten opleiding	: deeltijd, voltijd
accreditatie wo-bachelor	Locatie opleiding	: Amsterdam
Theaterwetenschap		
Universiteit van Amsterdam	Datum goedkeuren eerste panel	: 18 september 2012
(004458)	Datum eerste locatiebezoek	: 19, 20 en 21 maart 2013
uw kenmerk	Datum eerste visitatierapport	: 12 augustus 2013
2015cu1978	Datum eerste aanvraag	: 18 december 2013
ons kenmerk	Datum herstelplan	: 18 december 2013
NVAO/20160934/ND	Datum herstelbesluit	: 30 juni 2014
bijlagen		
2	Datum tweede locatiebezoek	: 22 oktober 2015 (alleen intern beraad panel)
	Datum tweede visitatierapport	: 4 december 2015
	Datum tweede aanvraag	: 24 december 2015
	(na herstel)	
	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 26 juni 2013

Voorgeschiedenis

Op 18 december 2013 ontving de NVAO van de Universiteit van Amsterdam een accreditatieaanvraag voor de opleiding wo-bachelor Algemene Cultuurwetenschappen vergezeld van een adviesrapport waarin standaard 3 (toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties) als onvoldoende is beoordeeld. Daarmee is ook het eindoordeel onvoldoende. Op basis van een door het panel positief geadviseerd herstelplan nam de NVAO vervolgens op 30 juni 2014 een besluit tot het verlengen van de accreditatietermijn (zogenoemd herstelbesluit) van de opleiding met een periode van twee jaar, derhalve tot en met 29 juni 2016.

Op 24 december 2015 ontving de NVAO een nieuwe accreditatieaanvraag vergezeld van een adviesrapport van een tweede panel, waarin de desbetreffende standaard nu als voldoende is beoordeeld. Twee leden van het oorspronkelijke panel hebben zitting in het tweede panel. De opleiding heeft naar het oordeel van dit panel binnen de herstelperiode van twee jaar de nodige verbeteringen doorgevoerd voor standaard 3. Het panel is van mening dat de opleiding thans het vereiste niveau heeft bereikt.

- Artikel 5a. 12a. van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Stb. 2010, 293);
- Accreditatiebesluit WHW (Stb. 2011, 536);
- Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in beide visitierapporten tezamen deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden de kwaliteit van de opleiding (na herstel) voldoende is bevonden.

Advies van het eerste visitatiepanel (eerste beoordeling)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: de commissie).

De opleiding Theaterwetenschap bestaat in een voltijdse en deeltijdse variant. Beide varianten hebben dezelfde omvang, doelstellingen en eindtermen. Ook het programma is identiek, zij het met een langere studieduur (vijf jaar). Voor deeltijdstudenten is geen apart aanbod geprogrammeerd. Alle opmerkingen van de commissie gelden voor beide varianten.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 1 als voldoende.

De commissie heeft het domeinspecifieke referentiekader bestudeerd en besproken tijdens de startvergadering. Zij stelt dat het kader op een correcte, ambitieuze maar globale wijze het veld van de Kunst en Cultuur beschrijft. Het geeft de opleiding veel ruimte om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de invalshoek die zij gekozen heeft, eigen keuzes te maken en accenten te leggen.

De bacheloropleiding Theaterwetenschap heeft als doel studenten op te leiden die een brede kennis hebben van de theaterwetenschap. De opleiding richt zich op de theatervoorstelling in de breedste zin, namelijk op de productie, distributie en receptie van handelingen en gebeurtenissen binnen het kader van theaterconventies. Daarbij gaat het om drie invalshoeken: de historische, theoretische en toegepaste theaterwetenschap. De commissie is van oordeel dat deze invulling past bij het vakgebied zoals zich dat ontwikkeld heeft.

Afgestudeerden hebben kennis en inzicht opgedaan op de verschillende deelgebieden van het vakgebied en kunnen die toepassen bij het analyseren van problemen op het terrein van de theaterwetenschap. Aan het eind van de opleiding zijn ze in staat een beperkt onderzoek uit te voeren en daarover te rapporteren. Afgestudeerden zijn voorbereid om een aansluitende masteropleiding te volgen of een positie op bachelorniveau op de arbeidsmarkt te vervullen. De commissie is van mening dat de beoogde eindkwalificaties voldoen aan het vereiste academische bachelorniveau.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt standaard 2 als voldoende.

In het eerste jaar maken studenten kennis met de geschiedenis en theorie van de theaterwetenschap en met de vaardigheden om voorstellingen te analyseren. In die

Pagina 3 van 8 cursussen is het onderwijs in de onderzoeks- en schrijfvaardigheden geïntegreerd. In het tweede jaar worden de vakken verder uitgediept. De studenten bezoeken regelmatig voorstellingen en werken ook zelf aan een productie om een beter begrip van de theoretische concepten te ontwikkelen. Daarnaast is er ruimte voor het vak Wetenschapsfilosofie en voor keuzevakken. De bacheloropleiding wordt afgesloten met een scriptie.

De commissie is van mening dat een passend didactisch concept aan de opleiding ten grondslag ligt. Dit concept is vertaald naar adequate werkvormen. De structuur van het programma met maximaal twee vakken tegelijkertijd zorgt ervoor dat studenten zich kunnen concentreren. In de loop van de studie verschuift het accent van hoorcolleges naar werkcolleges. Verder zijn er voorstellingsbezoeken, excursies en een buitenlandse studiereis.

Het programma is naar het oordeel van de commissie logisch opgebouwd en biedt studenten zowel een goede basis in het vakgebied als mogelijkheden om eigen keuzes te maken die aansluiten bij hun toekomstperspectieven. Er is een goede balans tussen theorie en praktijk. Wel is de commissie van oordeel dat bij een aantal vakken hogere theoretische eisen gesteld mogen worden. Het is nu te veel de keuze van de student wat hij uit de studie wil halen. Daarnaast raadt de commissie aan om het selecterende karakter van de propedeuse te vergroten. Er is momenteel geen vak dat in de propedeuse studenten confronteert met de vraag of ze geschikt en gemotiveerd zijn voor een academische studie waardoor ongeschikte studenten bij de scriptie vastlopen.

De studie trekt jaarlijks ongeveer zestig studenten die een grote belangstelling hebben voor theater en theaterwetenschap. De meeste studenten besteden minder tijd aan hun opleiding dan geprogrammeerd is. Het bachelorrendement is niet hoog en wordt met behoorlijke vertraging gerealiseerd.

Hoewel de aangeboden stof van het vereiste niveau is, blijkt het in de praktijk mogelijk om met een oppervlakkige wijze van studeren de tentamens te halen. Ook de vereiste werkstukken of papers dagen de studenten intellectueel niet altijd uit. De commissie beveelt de opleiding aan meer academische diepgang van de studenten te eisen.

Er is voldoende personeel om het onderwijsprogramma te verzorgen. De docenten zijn goed toegerust voor hun taken en studenten waarderen de begeleiding die ze van hen krijgen. Docenten zijn zeer goed benaderbaar.

Er is een goed systeem van studiebegeleiding. De opleidingscommissie is naar het oordeel van de commissie goed toegerust voor haar taken en bewaakt de kwaliteit van de cursussen en van het curriculum als geheel.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie beoordeelt standaard 3 als onvoldoende.

De commissie heeft de toetsen onderzocht en vastgesteld dat ze aan de toetstechnische eisen voldoen. Er is een adequaat toetsbeleid: studenten worden goed geïnformeerd over wat verwacht wordt en over de resultaten en er zijn duidelijke regels om fraude en plagiaat te voorkomen. Bij een aantal toetsen zouden in de ogen van de commissie de eisen om te slagen hoger gesteld mogen worden.

Pagina 4 van 8 De commissie waardeert het initiatief van de opleiding om de criteria voor de toekenning van de scriptiecijfers te expliciteren zodat alle docenten een zelfde referentiekader hanteren. Ze beveelt de opleiding echter dringend aan de criteria voor de grens tussen voldoende en onvoldoende te heroverwegen omdat ze vindt dat die grens nu te laag ligt. Met de huidige criteria is het vrijwel onmogelijk om geen voldoende cijfer te krijgen.

De examencommissie heeft een aantal stappen gezet om haar wettelijke rol naar behoren in te vullen. De commissie heeft er vertrouwen in dat hierdoor de kwaliteit van de toetsing adequaat geborgd zal worden, maar adviseert dringend een aantal zaken voor alle opleidingen Kunst- en Cultuurwetenschappen in de faculteit gezamenlijk af te spreken.

De commissie acht twee beoordelaars voor de scriptie noodzakelijk, evenals standaard controle op plagiaat door Ephorus en opleidingsoverstijgende beoordelingscriteria. De afstudeerscripties die de commissie heeft beoordeeld zijn niet allemaal van voldoende niveau. Bij een nader onderzoek naar scripties die met een zes waren beoordeeld, kwam de commissie tot de conclusie dat haar oordeel in een kwart van de gevallen afweek van dat van de begeleidende staf: in die gevallen ontbrak het aan een heldere vraagstelling, was er nauwelijks sprake van serieus literatuuronderzoek en waren de conclusies niet gebaseerd op onderzoek dat aan wetenschappelijke criteria voldoet. De commissie beveelt de opleiding met klem aan de beoordelingscriteria aan te scherpen en deze vervolgens strikt te hanteren. Bij de overige scripties lieten de afgestudeerden in voldoende mate zien dat ze zich de beoogde eindtermen eigen hadden gemaakt.

Advies van het tweede visitatiepanel (beoordeling gerealiseerd herstel)

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het tweede visitatiepanel (hierna: panel).

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerd eindniveau

Het panel beoordeelt standaard 3 als voldoende.

De opleiding heeft gedurende de herstelperiode de nodige maatregelen getroffen om de beoordelingscriteria voor de bachelorscriptie aan te scherpen, waarmee de beoordeling beduidend transparanter en meer valide is geworden. Zij heeft het gehele beoordelings-traject verbeterd, de scriptiewerkgroep aangescherpt en een beoordelingsformulier, tweede beoordelaar en rubric toegevoegd. Het panel stelt vast dat met deze maatregelen een formeel en procedureel kader is gevormd dat garanties biedt dat eindwerken terecht als voldoende worden beoordeeld. Het oordeelt hierover dan ook positief.

Het panel heeft uit de bachelorscripties die het in het kader van deze herstelbeoordeling heeft gelezen, geconcludeerd dat ze een voldoende academisch niveau laten zien. Het acht een verdere aanscherping van theorie en methodiek wenselijk, maar oordeelt dat hiermee bevestigd wordt dat de opleiding er binnen de termijn van twee jaar goed in is geslaagd een herstel te realiseren.

Overige verbetermaatregelen

Met instemming heeft het panel kennis genomen van de andere maatregelen die de opleiding heeft getroffen naar aanleiding van het oorspronkelijke visitatierapport uit 2013, al liggen die hier niet voor ter beoordeling. Het panel is van mening dat de opleiding met de invoering van het bindend studieadvies, de stroomlijning en afstemming van het curriculum en de deskundigheidsbevordering bij docenten laat zien dat ze de ambitie heeft om tot een verregaande kwaliteitsverbetering te komen. Het panel spreekt de hoop uit dat de forse

Pagina 5 van 8 verbetering op formeel vlak zal worden doorgetrokken naar een inhoudelijke verzwaring van het studieprogramma, om de theoretische en methodologische lijn binnen de opleiding verder te versterken.

Eindoordeel

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

In de ogen van het panel laat de bacheloropleiding Theaterwetenschap dankzij een aantal verbetermaatregelen op procedureel en formeel niveau een forse kwaliteitsverbetering zien. De beoordelings- en toetsingsstructuur is nu transparant en functioneert naar behoren, terwijl ook het curriculum is gestroomlijnd. Het panel stelt bovendien vast dat de scripties voldoende academische kwaliteit laten zien. Het constateert dan ook dat de opleiding heeft gedaan wat redelijkerwijs verwacht mag worden binnen een hersteltermijn van twee jaar.

Het panel acht het wenselijk dat de opleiding de verbetering van het procedurele en formele kader het beginpunt zal maken van een verdere theoretische en methodologische verdieping. Het verwacht dat een dergelijke vakinhoudelijke versteviging een gunstig effect zal hebben op het academisch niveau van de bachelorscripties. Het panel stelt vast dat de opleiding de verbetering serieus ter hand heeft genomen en vertrouwt erop dat deze ontwikkeling in de toekomst wordt voortgezet.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de panels en in het bijzonder deze met betrekking tot de verdere aanscherping van theorie en methodiek in de scripties.

Pagina 6 van 8 **Besluit**

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 4 april 2016 naar voren te brengen. Bij e-mail van 28 april 2016 heeft het college van bestuur ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Theaterwetenschap (180 EC; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Amsterdam) van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 29 april 2016

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Uit besluit van 30 juni 2014

Standaard		Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Onvoldoende
Eindoordeel		Onvoldoende

Beoordeling na herstel

Standaard		Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	-
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	-
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Panel eerste beoordeling en beoordeling herstelplan

- Prof. dr. Bart Verschaffel (*voorzitter*), hoogleraar Architectuurtheorie en Architectuurkritiek, Universiteit Gent;
- Prof. dr. Hans van Maanen, hoogleraar Kunst en Maatschappij & Theaterwetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen, en voorzitter Kunstraad Groningen;
- Prof. dr. Geert Lernout, hoogleraar Vergelijkende Literatuurstudie en directeur James Joyce Center, Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. Michael Astroh, Professor of Philosophy/Aesthetics and Cultural Philosophy, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Duitsland;
- Prof. dr. Mariët Westermann, Vice President of the Andrew W. Mellon Foundation, New York, NY USA;
- Dr. Andreas Fickers, Associate Professor for Comparative Media History, Faculty of Arts & Social Sciences, Universiteit Maastricht;
- Prof. dr. Remieg Aerts, hoogleraar Politieke Geschiedenis, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Nadeche Seugling BA (*student-lid*), masterstudent Human Resource Management, Erasmus Universiteit Rotterdam.

Referent

- Prof. dr. Mark Delaere, hoogleraar Faculteit Letteren en coördinator Onderzoekseenheid Archeologie, Kunstwetenschap en Musicologie, Katholieke Universiteit Leuven.

Het panel is ondersteund door dr. Marianne van der Weiden, secretaris (gecertificeerd).

Panel beoordeling gerealiseerd herstel

- Prof. dr. Bart Verschaffel (*voorzitter*), hoogleraar Architectuurtheorie en Architectuurkritiek, Universiteit Gent;
- Prof. dr. Hans van Maanen, hoogleraar Kunst en Maatschappij & Theaterwetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen, en voorzitter Kunstraad Groningen;
- Dimitri Nieuwenhuizen, kunstfilosoof en partner bij LUST Graphic and New Media Design, Den Haag, tevens docent Sandberg Instituut, Amsterdam, en de Hogeschool voor de Kunsten, Utrecht.

Het panel is ondersteund door dr. Fiona Scouten, die optrad als secretaris onder supervisie van drs. Linda te Marvelde, secretaris (gecertificeerd).